

ศาลปกครอง

และคดีปกครอง

โดย **ดร. ฤทัย หงส์ศิริ**

หัวข้อบรรยาย

1. ความหมายของศาลปกครอง และระบบศาลไทย
2. เหตุผลในการจัดตั้งศาลปกครอง
3. ความหมายของคดีปกครอง และเกณฑ์ในการพิจารณา
4. เขตอำนาจของศาลปกครองและประเภทคดีปกครอง

รัฐธรรมนูญ 2560 ม. 197 วรรคหนึ่ง

**ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณา
พิพากษาคดีปกครองอันเนื่องมาจาก
การใช้อำนาจทางปกครองตาม
กฎหมายหรือเนื่องมาจากการดำเนิน
กิจการทางปกครอง ทั้งนี้ ตามที่
กฎหมายบัญญัติ**

3

ความหมายของศาลปกครอง

**ศาลปกครองเป็นศาลที่มี
อำนาจพิจารณาพิพากษา
คดีปกครอง**

วงศ์กรวิสร: (รัฐธรรมนูญปี 2560)

1. คณะกรรมการการเลือกตั้ง
2. ผู้ตรวจการแผ่นดิน
3. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
4. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
5. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ด้าวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 9/2549
...เนื่องจากการจัดการการเลือกตั้งเป็นการใช้อำนาจรัฐเพื่อ
จัดให้มีการเลือกตั้งผู้แทนของปวงชนเข้าไปปกครองประเทศ
... ดังนั้น หากมีปัญหาเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจในการ
ดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกตั้งของ กกต. ก็ย่อมอยู่ภายใต้
การตรวจสอบขององค์กรฝ่ายตุลาการ รวมทั้งกรณีที่มีการ
กล่าวอ้างว่าใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญของ กกต. เป็นที่
ยุติ ซึ่งมีความหมายเพียงเป็นการยุติโดยองค์กรอื่นที่
เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามที่ กกต. วินิจฉัยเท่านั้น ไม่ได้
หมายความว่าเป็นที่ยุติโดยไม่ต้องถูกตรวจสอบโดยองค์กร
ตุลาการ ทั้งนี้ เพราะ กกต. ไม่ได้เป็นองค์กรที่รัฐธรรมนูญ
มอบหมายให้ใช้อำนาจตุลาการตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้..

ศาลตามรัฐธรรมนูญ

1. ศาลรัฐธรรมนูญ

2. ศาลทหาร

3. ศาลปกครอง

4. ศาลยุติธรรม (และศาลฎีกาแผนกคดี
อาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง)

รัฐธรรมนูญปี 2560 มาตรา 192 วรรคหนึ่ง
คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่
ระหว่างศาล

เหตุผลในการจัดตั้งศาลปกครอง

1. ให้มีศาลและตุลาการที่มี
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

2. มีวิธีพิจารณาคดีที่
เหมาะสม

ประเด็นที่ศาลต้องตรวจดำฟ้อง

- 1. เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองหรือไม่**
- 2. ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขการฟ้องคดีครบถ้วนแล้วหรือไม่**

เงื่อนไขการฟ้องคดีปกครอง

- 1. ผู้เสียหาย (ม.42)**
- 2. ได้แก้ไขความเดือดร้อนเสียหายครบขั้นตอนนี้**
- 3. คำฟ้องพร้อมพยานหลักฐาน และสำเนาครบ**
- 4. ค่าธรรมเนียมศาล (ม.45)**
- 5. ระยะเวลาฟ้องคดี (ม.49-52)**
- 6. เป็นกรณีจำเป็นต้องขอให้ศาลออกคำสั่ง**
- 7. เงื่อนไขอื่น**

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองฯ ม. 42 วรรคหนึ่ง

ผู้ใดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ...ตามมาตรา 9 และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหาย หรือยุติข้อโต้แย้งนั้น ต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดในมาตรา 72 ผู้นั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองฯ ม. 42 วรรคสอง

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำได้อต่อเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว และได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควร หรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองฯ ม.51

* การฟ้องคดีตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) ให้ยื่นฟ้อง**ภายในหนึ่งปี** และ การฟ้องคดีตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (4) ให้ยื่นฟ้อง**ภายในห้าปี** นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่ไม่เกิน สิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี

รัฐธรรมนูญ 2550 ม. 223

ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย หรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครอง...ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ...

ศัพท์ที่ใช้ต่างจากอดีต

1. ผู้ฟ้องคดี ไม่ใช่ โจทก์
2. ผู้ถูกฟ้องคดี ไม่ใช่ จำเลย
3. คู่กรณี ไม่ใช่ คู่ความ

คดีที่ขึ้นศาลปกครอง

1. คดีพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ
หรือเจ้าหน้าที่ด้วยกันหรือกับเอกชน
2. คดีพิพาทจากการใช้อำนาจทาง
ปกครองตามกฎหมายหรือดำเนิน
กิจการทางปกครอง
3. เป็นคดีที่กำหนดไว้ในมาตรา 9

หน่วยงานทางปกครอง

1. ส่วนราชการ
2. รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดย พ.ร.บ.
หรือพระราชกฤษฎีกา
3. หน่วยงานอื่นของรัฐ
4. หน่วยงานที่รับมอบหมายให้ใช้อำนาจหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง

พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542

มาตรา 5 เมื่อรัฐบาลมีแผนงานหรือ
นโยบายด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะเพื่อจัดทำ
บริการสาธารณะ และมีความเหมาะสมที่จะ
จัดตั้งหน่วยงานบริหารขึ้นใหม่**แตกต่างไปจาก**
ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ...โดยตราเป็น
พระราชกฤษฎีกาตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้...

ทั้งนี้ โดยต้องไม่เป็นกิจการที่มี
วัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรเป็นหลัก

มาตรา 6 ให้องค์การมหาชนเป็น
หน่วยงานของรัฐ และเป็นนิติบุคคล

หน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์การมหาชน

1. โรงพยาบาลบ้านแพ้ว
2. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา
3. ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร
4. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
5. สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ

พ.ร.บ.กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2539

- ให้กองทุนเป็นนิติบุคคล (ม.5)
- กองทุน**ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ**ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและรายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน (ม.11)

พระราชบัญญัติรณาดารแห่งประเทศไทย

(มาตรา 5)

ให้มีรณาดารกลางเรียกว่า “รณาดารแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “รปท.”

ให้ รปท. เป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่**ไม่เป็นส่วนราชการ**

หรือรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.7/2546

1. เป็นสถาบันที่รัฐจัดตั้งขึ้น มีหน้าที่ส่งเสริมการศึกษาวิชานิติศาสตร์และการประกอบอาชีพทางกฎหมาย ... อันเป็นกิจการทางปกครองส่วนหนึ่งของรัฐ
2. ได้รับเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดินซึ่งเป็นเงินของรัฐ
3. อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมที่เป็นสภานายกพิเศษ

คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ 880/2549

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินกิจการบริการสาธารณะด้านการศึกษานับเป็นกิจการทางปกครองและใช้อำนาจทางปกครองในการดำเนินกิจการดังกล่าวตามกฎหมาย ดังนั้นมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงเป็นหน่วยงานทางปกครองและอธิการบดีเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่เป็น**เฉพาะกรณีการดำเนินกิจการทางปกครองและใช้อำนาจทางปกครองในการดำเนินกิจการดังกล่าวเท่านั้น**

พ.ร.บ.สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ม.97 วรรคสอง

ให้อธิการบดีดำเนินการสอบสวน ถ้าเห็นว่าคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนผู้ซึ่งถูกสอบสวนขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือได้รับการแต่งตั้งไม่เป็นไปตามข้อบังคับตาม (1) กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม (2) หรือกระทำการตาม (3) ให้ดำเนินการเพื่อ**ถอดถอนคณาจารย์ผู้นั้นออกจากตำแหน่ง**ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบผลการสอบสวน ทั้งนี้ ให้**คณาจารย์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษา**ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติภายในสามสิบวัน คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติถือเป็นเด็ดขาด

คำวินิจฉัยที่ 73/2562

โรงเรียน อ. เป็นโรงเรียนเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ. โรงเรียนเอกชน...อาจเป็นหน่วยงานทางปกครอง และอาจถูกฟ้องต่อศาลปกครองได้ หากได้กระทำการใด โดยใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินการทางปกครองตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งได้แก่การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา อันเป็นการจัดทำบริการสาธารณะที่ได้รับมอบหมายจากรัฐ นอกเหนือจากนี้ การดำเนินการของโรงเรียนเอกชนย่อมเป็นเรื่องของนิติบุคคลเอกชนที่อยู่ภายใต้ระบบกฎหมายเอกชน เช่นเดียวกับเอกชนทั่วไป... **สัญญาจ้างครูผู้สอนจึงไม่เป็นสัญญาทางปกครอง** แต่เป็นสัญญาจ้างแรงงาน

25

เจ้าหน้าที่ของรัฐ

1. ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง
2. คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท
คณะกรรมการหรือบุคคลที่กฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติที่มีผลต่อบุคคล
3. บุคคลในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่

คดีปกครอง (มาตรา 9 วรรคหนึ่ง)

1. การออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำฝ่ายเดียว โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
2. ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า
3. ละเมิดหรือความรับผิดชอบอื่น
4. สัญญาทางปกครอง
5. คดีที่กฎหมายบังคับให้ฟ้องศาล เพื่อบังคับบุคคลให้กระทำ
6. คดีอื่นที่กฎหมายกำหนด

พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (ม.9)

ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษา...

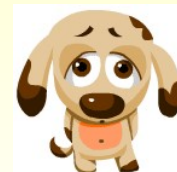
(1) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่งหรือการกระทำอื่นใดเนื่องจากกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ...

ตัวอย่างของคำสั่งทางปกครอง

คำสั่งที่มีต่อข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1. คำสั่งที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ลงโทษทางวินัย
2. คำสั่งที่เกี่ยวกับสวัสดิการต่าง ๆ
3. คำสั่งอื่น ๆ (บางคำสั่ง)

คำสั่งที่มีต่อประชาชน

1. คำสั่งไม่ออกใบอนุญาต เพิกถอนหรือพักใช้ใบอนุญาต
2. คำสั่งเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการ
3. คำสั่งให้กระทำหรืองดเว้นกระทำ
4. คำวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่ง

พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. 2551 (มาตรา 122)

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีความคืบ
ข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตน
ของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม่อาจอุทธรณ์
ตามหมวด 9 การอุทธรณ์ได้ ผู้นั้น**มีสิทธิร้องทุกข์**
ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ใน
หมวดนี้

**พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
พ.ศ. 2539 (มาตรา 44 วรรคหนึ่ง)**

ภายใต้บังคับมาตรา 48 ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองใดไม่ได้ออกโดยรัฐมนตรี และไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองเป็นการเฉพาะ ให้คู่กรณีอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองนั้นโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

กฎ

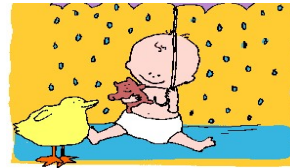
1. พระราชกฤษฎีกา
2. กฎกระทรวง
3. ประกาศกระทรวง
4. ข้อบัญญัติท้องถิ่น
5. ระเบียบ ข้อบังคับ
6. บทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ

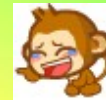
หนังสือเวียน

(CIRCULAIRE)

หนังสือที่ผู้บังคับบัญชาแจ้งให้
ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบถึงนโยบายหรือ
แนวทางปฏิบัติงานอย่างไร ใด ๆ หรือการ
ตีความกฎหมายใด ๆ

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 118/2544

...หนังสือกระทรวงการคลังซึ่งแจ้งเวียนให้
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและส่วนราชการทราบเพื่อ
ถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินค่าเช่า
บ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน
ข้าราชการ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2541...มีลักษณะเป็น
กฎ...กล่าวคือ เป็นบทบัญญัติที่มีผลบังคับเป็น
การทั่วไปซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 กำหนดขึ้นเพื่อให้
ทุกส่วนราชการยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการ
เบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ...

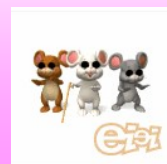
ผลของคำพิพากษาต่อคู่กรณี (ม.70 ว.หนึ่ง)

คำพิพากษาศาลปกครองให้**ผูกพัน**
คู่กรณีที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งฉบับนั้น
แต่วันที่กำหนดในคำพิพากษาจนถึง
วันที่คำพิพากษานั้นถูกเปลี่ยนแปลง
แก้ไขกลับหรืองดเสีย

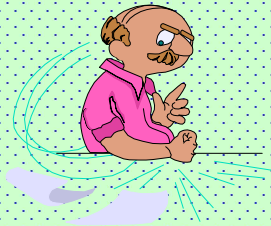
ผลของคำพิพากษาให้เพิกถอนกฎ (มาตรา 72 วรรคสาม)

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษา
ถึงที่สุดให้เพิกถอนกฎ ให้มีการประกาศ
ผลแห่งคำพิพากษาดังกล่าวในราชกิจจานุ
เบกษา และ**ให้การประกาศดังกล่าวมีผล**
เป็นการเพิกถอนกฎนั้น

การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

1. ไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่
2. ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย
3. ไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ
4. ไม่สุจริต
5. เลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม
6. สร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระเกินสมควร
7. ใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.41/2552

ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนักบริหารงานเทศบาล 6 อันเป็นตำแหน่งและระดับเดียวกันกับตำแหน่งปลัดเทศบาล ซึ่งคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาลได้กำหนดมาตรฐานตำแหน่งดังกล่าวให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบปฏิบัติงานในฐานะรองปลัดเทศบาลหรือปลัดเทศบาลก็ได้ ดังนั้น การที่คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด จ. ผู้ถูกฟ้องคดี ได้มีมติกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งปฏิบัติงานในฐานะรองปลัดเทศบาล (นักบริหารงานเทศบาล 6) ที่ขอเลื่อนและโอนไปดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาล (นักบริหารงาน

38

เทศบาล 6) ที่ว่าง ต้องจัดทำวิสัยทัศน์เสนอให้
 ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาถึงความรู้ความสามารถ
 เพื่อประกอบการพิจารณาก่อนให้ความเห็นชอบ
 อันไม่เป็นไปตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีเรื่อง
 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลื่อนระดับและแต่งตั้ง
 นักบริหารงานเทศบาล ที่มีได้กำหนดให้ต้อง
 จัดทำวิสัยทัศน์การเข้าสู่ตำแหน่ง มติของผู้ถูก
 ฟ้องคดีนั้น**จึงเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น**
 และเป็นการขัดต่อหลักการกระทำทางปกครอง
 ต้องชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย⁹

ศาลปกครองสั่งนายกฯ คืนเก้าอี้'ถวิล' ชี้ใช้อำนาจไม่เป็นธรรม

ให้มีผลย้อนหลังนับเลขตามข.
 เจ้าตัวล้มเมินรับตำแหน่งอื่น
 จับตาดูทำอีกยก2มาตรฐาน
 ดันยื่นอุทธรณ์-ยื่นขอเกษียณ

เมื่อเวลา 10.00 น. วันที่ 31 พฤษภาคม ศาลปกครองกลาง
 ได้อ่านคำพิพากษาคดีหมายเลขคดีที่ ๑๖๑./๒๕๕๕ ซึ่ง นายถวิล
 เปี่ยมศรี อดีตเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ(สมช.)
 พื่อ น.ส.อึ้งอภินันท์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นผู้ถูกฟ้อง
 คดีที่ 1 และคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)
 เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กรณีมีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
 ที่ 1๑๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ 7 กันยายน ๒๕๕๔ ให้นายถวิลไป
 ปฏิบัติราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และประกาศสำนักนายก
 ตรีมนตรี เมื่อวันที่ 30 กันยายน ๒๕๕๔ ให้ นายถวิล พ้นจาก
 ตำแหน่งเลขาธิการ สมช. ➡ ต่อ : ถวิล - หน้า 7

▲ **คืนตำแหน่ง :** นายถวิล เปี่ยมศรี ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี และอดีต
 เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) แถลงข่าวเปิดใจภายหลังจาก
 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้ น.ส.อึ้งอภินันท์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี คืนตำแหน่ง
 เลขาธิการสมช.ให้แก่นายถวิล ที่ห้องทำงานตึกบัญชาการ ๒ ทำเนียบรัฐบาล

- คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีมาปฏิบัติราชการที่สำนักนายกรัฐมนตรีเป็นการชั่วคราวในระหว่างรอการดำเนินการโอน ระบุเหตุผลไว้กว้าง ๆ แต่เพียงว่า **เพื่อความเหมาะสมและประโยชน์ของทางราชการ**
- ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา โดย**นโยบายความมั่นคงของรัฐถือเป็นนโยบายเร่งด่วนที่จะต้องเร่งดำเนินการภายในปีแรก**ของการเข้าบริหารราชการแผ่นดิน...จึงมีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ยาวนานเกี่ยวกับความมั่นคงเพื่อมาช่วย**ปฏิบัติราชการ**และเห็นว่าผู้ฟ้องคดีมีคุณสมบัติครบถ้วนตรงตามความต้องการ

41

- **ตำแหน่งเลขาธิการ สมช. เป็นตำแหน่งที่ขึ้นตรงต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และสามารถเสนอแนะนโยบายด้านความมั่นคงของประเทศต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้โดยตรง**อยู่แล้ว ส่วนตำแหน่งที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีไม่อาจเสนอแนะนโยบายด้านความมั่นคงของประเทศต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้โดยตรง แต่จะต้องเสนอผ่านเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
- **ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มิได้มอบหมายงานให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติ**ตามที่ได้อ้างถึงความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนในการมีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีมาดำรงตำแหน่งดังกล่าวแต่อย่างใด

42

คำพิพากษาฎีกาที่ 646-647/2510

- ศาลไม่รื้อฟื้นข้อเท็จจริงหรือดุลพินิจที่
เจ้าหน้าที่รับฟังหรือวินิจฉัยมา โดยถือว่าเป็น
เป็นปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่

1. ไม่มี **พยานหลักฐาน** หรือ
เหตุผลสนับสนุนเพียงพอ
2. มิได้เป็นไปโดย **สุจริต**

คดีละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า

(ม. 9 วรรคหนึ่ง(2))

- คดีเรื่องเหตุเดือดร้อนรำคาญ
- คดีละเลยไม่บังคับตาม กม. ดวบคุม
อาคาร
- คดีละเลยไม่พิจารณาคำขอให้ชดใช้
ค่าสินไหมทดแทนกรณีละเมิด

พ.ร.บ. การสาธารณสุข (ม.25)

ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความ
เดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง...

(1) แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม ...
สกปรก มีการสะสมหรือหมักหมมสิ่งของ มีการ
เททิ้งสิ่งใดเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็น...

(4) การกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น
แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความ
สั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า ฝ้า ...จนเป็นเหตุ
ให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

คดีไนท์บาซาร์

คดีหน้าต่างรถไฟ

พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ม. 6

ถ้าการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่มิใช่
การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่
ต้องรับผิดในการนั้นเป็นการเฉพาะตัว ใน
กรณีนี้ผู้เสียหาย อาจฟ้องเจ้าหน้าที่ได้
โดยตรง แต่จะฟ้องหน่วยงานของรัฐไม่ได้

พ.ร.บ. ละเมิดฯ มาตรา 5

หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบผู้เสียหาย
ในผลแห่งละเมิดที่**เจ้าหน้าที่ของตน**ได้กระทำให้
การปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้อง
หน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้อง
เจ้าหน้าที่ไม่ได้

ถ้าการละเมิดเกิดจาก**เจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ได้
สังกัดหน่วยงานของรัฐ**แห่งใด ให้ถือว่า
กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้อง
รับผิดชอบตามวรรคหนึ่ง

พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (ม.9 วรรคหนึ่ง)

ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษา
หรือมีคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้...

(3) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด
หรือความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทาง
ปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้
อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทาง
ปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อ
หน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือ
ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

ดดีละเมิดไวนำนาจตาลปกครอง

1. ละเมิดอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
2. การปฏิบัติหน้าที่ใน 4 กรณี
 - การใช้อำนาจตามกฎหมาย
 - กฎ คำสั่งทางปกครองหรือคำสั่งอื่น
 - ละเลยต่อหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด
 - ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองฯ ม.106

สิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัย
ร้องทุกข์ตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติ
ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539
ในคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองตาม
พระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นสิทธิฟ้องคดีต่อ
ศาลยุติธรรม

พ.ร.บ.สภาตำบลฯ (ม.67)

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย
องค์การบริหารส่วนตำบล**มีหน้าที่**
ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วน
ตำบล ดังต่อไปนี้

(1) จัดให้มีและบำรุงรักษา
ทางน้ำและทางบก ...

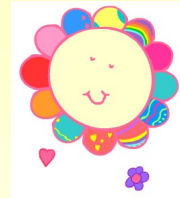

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 271/2545 (ป.)

พิเคราะห์ มาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติ
สภาตำบลฯ **การขุดคูส่งน้ำและถมถนนตามคำฟ้องเป็น
ส่วนหนึ่งของการจัดให้มีทางน้ำและทางบกตามอำนาจ
หน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีตามกฎหมาย** แม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะ
ทำสัญญาขุดคูส่งน้ำและถมถนนกับนายวิโรจน์ ก็ได้ว่า
ผู้ถูกฟ้องคดีใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายดำเนินการ
จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก... โดย
มอบหมายให้นายวิโรจน์ ผู้รับจ้างเป็นผู้ดำเนินการแทน
ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลฯ จึงเป็นคดีพิพาท
เกี่ยวกับการกระทำละเมิดตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3)
แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

กฎกระทรวง ฉบับที่ 12

(พ.ศ. 2543)

การดำเนินการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างของ
ทางราชการ เช่น

- ❁ สั่งรับหรือไม่รับคำเสนอขายหรือรับจ้าง
- ❁ อนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง
- ❁ สั่งยกเลิกกระบวนการพิจารณาคำเสนอ
- ❁ สั่งให้เป็นผู้ทำงาน

คำพิพากษาที่ อ.214/2550

• ปลัดอำเภอซึ่งรักษาราชการแทนนายอำเภอ ได้ดำเนินการจัดทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองตามคำร้องของนาง อ. ซึ่งแจ้งความประสงค์ว่าเมื่อตนเองถึงแก่ความตายไปแล้วจะขอมอบที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง 10 ไร่ 1 งาน 94 ตร.ว.

• ต่อมา นาง อ.เสียชีวิต ผู้ฟ้องคดีที่ 2 จึงได้ไปขอเปิดพินัยกรรมที่นาง อ. ทำไว้ ปรากฏว่าพินัยกรรมมิได้ลงลายมือชื่อผู้ทำพินัยกรรม⁵⁶

ดตโรงไฟฟ้าแม่เมาะ:

โครงการ “ฝากบ้านไว้กับตำรวจ”

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 318/2554

ขอบคุณเจ้าของภาพ

สัญญาทางปกครอง (มาตรา 3)

หมายความรวมถึง สัญญาที่คู่สัญญา
อย่างน้อยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงาน
ทางปกครองหรือเป็นบุคคลซึ่งกระทำการ
แทนรัฐ และมีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน
สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ
หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค หรือแสวง
ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

สัญญาทางปกครองตามที่ กม.บัญญัติ

- 1. คู่สัญญา** อย่างน้อยฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงาน
ทางปกครองหรือบุคคลซึ่งกระทำการแทนรัฐ
- 2. ประเภทหรือเนื้อหาของสัญญา**
 - สัมปทาน
 - ให้จัดทำบริการสาธารณะ
 - จัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค
 - แสวงประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติ

สัญญาให้ข้าราชการลาศึกษาต่อ (คำสั่งที่ 127/44)

วัตถุประสงค์ : ให้กลับมารับราชการ
อันเป็นบริการสาธารณะ

ข้อกำหนดที่ให้เอกสิทธิ์แก่ทางราชการ

1. สิทธิเลิกสัญญาฝ่ายเดียวได้
2. สิทธิเรียกกลับจากต่างประเทศก่อน
ครบกำหนดหรือปลดออกจากราชการได้
3. ผู้ฟ้องคดีถูกจำกัดสิทธิในเรื่อง
การลาออก โอนสังกัด หรือบอกเลิกสัญญา

สัญญาจ้างก่อสร้างปรับปรุง โรงพยาบาล (ดำวินิจฉัยที่ 10/45)

1. การสาธารณสุขเป็นบริการสาธารณะ
2. อาคารโรงพยาบาลเป็นถาวรวัตถุเป็น
องค์ประกอบและเครื่องมือสำคัญในการ
ดำเนินบริการสาธารณสุขให้บรรลุผล
3. นอกจากนี้ ประชาชนทั่วไปยังเข้าใช้
ประโยชน์ได้โดยตรง

**จึงเป็นสัญญาให้เอกชนเข้าจัดให้มี
สิ่งสาธารณูปโภค**

สัญญาทางปกครองโดยสภาพ หรือโดยการตีความของศาล

1. คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายรัฐ
2. เนื้อหาของสัญญา

- ให้เข้าดำเนินการหรือร่วมดำเนินการบริการสาธารณะโดยตรง หรือ
- มีข้อกำหนดพิเศษในสัญญาที่แสดงถึงเอกสิทธิ์ของรัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้อำนาจปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครองซึ่งก็คือบริการสาธารณะบรรลุผล

สัญญาจ้างก่อสร้างหอพักข้าราชการ โรงพยาบาล (คำสั่งที่ 104/44)

ข้อกำหนดที่ให้เอกสิทธิ์แก่ผู้ว่าจ้าง

1. สิทธิเลิกสัญญาฝ่ายเดียว แม้ไม่ผิดสัญญาในสาระสำคัญ
2. สิทธิสั่งให้ทำงานพิเศษแม้ไม่ระบุในสัญญา โดยผู้รับจ้างไม่มีสิทธิโต้แย้งเรื่องเวลาทำงานและค่าใช้จ่าย
3. เป็นสัญญาสำเร็จรูป
4. เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้

คำวินิจฉัยที่ 96/2558

...อบต. บ. จำเลย เป็นราชการส่วนท้องถิ่น จึงมีสถานะเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตาม ม.3 แห่ง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองฯ ทำสัญญาซื้อขายกล้องวงจรปิด (CCTV) พร้อมอุปกรณ์และติดตั้งพร้อมใช้งานกับจอทก **มีลักษณะเป็นสัญญาซื้อขายทั่วไป ทั้งไม่ปรากฏว่าวัตถุประสงค์ของสัญญาเป็นการให้จอทกเข้าร่วมจัดทำบริการสาธารณะโดยตรงอันจะถือว่าเป็นสัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ และไม่มีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทานหรือสัญญาจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือสัญญาแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ** ตามบทนิยามสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา 3 แห่ง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองฯ อันจะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางแพ่งที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม..

คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ 726/2547(ป.)

...เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์การประมวลผลระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องส่งมอบโดยติดตั้งในโรงพยาบาลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ซึ่งเป็นผู้ซื้อตาม สัญญา นั้น มีลักษณะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ในการเชื่อมโยงและรับส่งข้อมูลของประชาชนที่มาใช้บริการสาธารณสุขด้านการแพทย์ จากแผนกหนึ่งไปยังอีกแผนกหนึ่งในโรงพยาบาลเดียวกัน และจากโรงพยาบาลแห่งหนึ่งไปยังโรงพยาบาลอีกแห่งหนึ่ง ให้สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ดังนั้น **วัตถุประสงค์แห่งสัญญาในคดีนี้จึงเป็นการซื้อเครื่องมือสำคัญที่จำเป็นต่อการจัดทำบริการสาธารณสุขด้านการแพทย์ให้บรรลุผล...จึงเป็นสัญญาทางปกครอง**

สัญญาดำประกัน (ดำวินิจัยที่ 28/2546)

...อย่างไรก็ดี แม้สัญญาดำประกันดังกล่าวมีลักษณะเป็นสัญญาทางแพ่ง แต่ก็เป็นสัญญาอุปกรณ์ของสัญญาจ้างปรับปรุงถนน ซึ่งเป็นสัญญาทางปกครอง ประกอบกับ... จำเลยให้การต่อสู้โต้แย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญาหลักว่าผู้รับจ้างไม่ได้ผิดสัญญา จึงมีประเด็นต้องวินิจฉัยเกี่ยวข้องกับสัญญาหลักเสียก่อน ซึ่งจะมีผลไปถึงสัญญาดำประกันต่อไป ดังนั้น... จึงควรดำเนินกระบวนการพิจารณายังศาลที่มีเขตอำนาจเดียวกัน...

ดำวินิจัยชี้ขาดฯ ที่ 8/2548

การที่กรมศิลปากรซึ่งเป็นลูกหนี้ไม่ชำระเงินค่าจ้างทำของตามสัญญาให้แก่โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามสัญญาโอนสิทธิเรียกร้อง จึงเป็นกรณีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิของโจทก์ที่มีอยู่ในฐานะเป็นเจ้าหนี้ตามสัญญาอันเกี่ยวเนื่องมาจากสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารฯ เมื่อสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารดังกล่าวเป็นสัญญาทางปกครอง กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

พ.ร.บ. อนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545
(มาตรา 15)

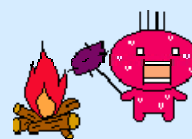
ในสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐกับ
เอกชน **ไม่ว่าเป็นสัญญาทางปกครอง**
หรือไม่ก็ตาม คู่สัญญาอาจตกลงให้ใช้
วิธีการอนุญาตตุลาการในการระงับข้อ
พิพาทได้ และให้สัญญาอนุญาตตุลาการ
ดังกล่าวมีผลผูกพันคู่สัญญา

พ.ร.บ. อนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545(ม.9)

ให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้า
ระหว่างประเทศกลาง หรือศาลทรัพย์สินทาง
ปัญญาและการค้าระหว่างประเทศภาค หรือ
ศาลที่มีการพิจารณาชั้นอนุญาตตุลาการ
อยู่ในเขตศาลหรือศาลที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่าย
หนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล หรือ**ศาลที่มีเขต**
อำนาจพิจารณาพิพากษาข้อพิพาทซึ่งได้เสนอ
ต่ออนุญาตตุลาการนั้น เป็นศาลที่มีเขต
อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้

พ.ร.บ. อนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545
(มาตรา 45 วรรดสอง)

การอุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษา
ของศาลตามพระราชบัญญัตินี้ ให้
อุทธรณ์ต่อ**ศาลฎีกาหรือศาลปกครอง**
สูงสุด แล้วแต่กรณี

คำวินิจฉัยชี้ขาดฯ ที่ 1/2546

บทบัญญัติ ม.9 และ 45 วรรดสอง แสดงด้วยว่า
พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ...**มุ่งประสงค์ให้พิจารณา**
ลักษณะเนื้อหาแห่งประเด็นข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาท
ระหว่างคู่สัญญาเป็นสำคัญว่าเป็นคดีแพ่งหรือคดี
ปกครอง โดยมีได้พิจารณาข้อตกลงเกี่ยวกับอนุญาต
ตุลาการแยกออกต่างหากอีกส่วนหนึ่ง หาก...ข้อพิพาท
ใดมีลักษณะเป็นคดีแพ่ง ศาลที่มีเขตอำนาจย่อมได้แก่
ศาลยุติธรรม หากข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทใดมีลักษณะ
เป็นคดีปกครอง ศาลที่มีเขตอำนาจย่อมได้แก่ ศาล
ปกครอง และหากมีการอุทธรณ์... ก็ให้อุทธรณ์ไปยัง
ศาลฎีกาหรือศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี

พลบวงสัญญาทางปกครอง

สัญญาดังกล่าวแม้เป็นสัญญาทางปกครอง แต่ก็สามารถนำหลักกฎหมายตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับหลักกฎหมายมหาชน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.32/2546)

พ.ร.บ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย 2456 (ม.90 วรรคหนึ่งและสอง)

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าหรือเจ้าพนักงาน...ต้องระวางโทษปรับเป็นรายวัน...และให้เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงาน...บังคับให้เรือถอนแพคนอยู่ หรือเรือนที่ปักเสาลงในชายฝั่งน้ำโดยให้ ผู้เป็นเจ้าของเสียค่าเรือถอนนั่นเอง

ในกรณีที่เจ้าของไม่เรือถอนภายในกำหนดเวลาที่เจ้าท่า...กำหนด **ให้เจ้าท่าร้องขอต่อศาล เพื่อมีคำสั่งให้เจ้าท่าเป็นผู้จัดการให้มีการเรือถอน**

พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ม.42

ถ้าการกระทำตามมาตรา 40 เป็นกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ หรือเจ้าของอาคารมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 41 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้ควบคุมงาน หรือผู้ดำเนินการรื้อถอนอาคารนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ...

พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ม.43 (1)

ถ้าไม่มีการรื้อถอนอาคารตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 42 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดังต่อไปนี้ (1) ยื่นคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้องขอต่อศาล ... ขอให้ศาลมีคำสั่งจับกุมและกักขังบุคคลซึ่งมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 42 โดยให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

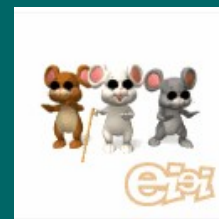
พ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ม.58

ในกรณีที่ผลการสอบสวนตามมาตรา 57 ปรากฏว่าหน่วยบริการใดไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด ให้คณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานดำเนินการดังต่อไปนี้ ... (2) ในกรณีที่มีเจตนากระทำผิด ให้มีคำสั่งให้หน่วยบริการนั้นชำระค่าปรับทางปกครองเป็นจำนวนไม่เกินหนึ่งแสนบาท สำหรับการกระทำผิดแต่ละครั้ง และให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับ และในกรณีที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่ง ให้เลขาธิการมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อ**บังคับชำระค่าปรับ...**

77

คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง (มาตรา 9 วรรคสอง)

1. การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร
2. การดำเนินการของ ก.ต.
3. คดีของศาลชั้นฎีกาพิเศษ

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานฯ (มาตรา 8)

ศาลแรงงานมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง
ในเรื่องต่อไปนี้

(1) คดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตาม
สัญญาจ้างแรงงานหรือตามข้อตกลงเกี่ยวกับ
สภาพการจ้าง

...

(5) คดีอันเกิดแต่**มูลละเมิด**ระหว่างนายจ้างและ
ลูกจ้างสืบเนื่องจากข้อพิพาทแรงงานหรือเกี่ยวกับการ
ทำงานตามสัญญาจ้างแรงงาน

79

คำวินิจฉัยที่ 29/2558

...เงินที่รัฐให้คืนแก่ผู้ซื้อรถยนต์ใหม่คันแรกในจำนวนเท่ากับ
ภาษีสรรพสามิตของรถยนต์ที่ซื้อตามโครงการรถยนต์ใหม่
คันแรกเป็นเงินช่วยเหลือเพื่อเป็นการลดภาระการลงทุนหรือ
ค่าใช้จ่ายในการได้มาซึ่งรถยนต์ใหม่คันแรกของประชาชน
ตามที่ได้แถลงไว้ในนโยบายของรัฐบาล **เงินดังกล่าวไม่มี
ลักษณะเป็นเงินภาษีสรรพสามิตของรถยนต์ใหม่คันแรกที่รัฐ
เรียกเก็บจากผู้ประกอบอุตสาหกรรมซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสีย
ภาษีสรรพสามิตโดยตรง** การที่กรมสรรพสามิตแจ้งนางสาว
ท. ผู้ฟ้องคดีว่าขาดคุณสมบัติและไม่มีสิทธิรับเงินตาม
มาตรการดังกล่าว จึงไม่ใช่ข้อพิพาทเกี่ยวกับการประเมิน
หรือการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตระหว่างผู้ประกอบ
อุตสาหกรรมกับรัฐ อันเป็นคดีภาษีอากรซึ่งอยู่ในอำนาจของ
ศาลภาษีอากร แต่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ**ความรับผิดชอบ**อย่างอื่น
ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจาก
การใช้อำนาจตามกฎหมายที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง..

รัฐธรรมนูญ ปี 2560

(ม.197 วรรคสาม)

อำนาจศาลปกครองตามวรรค
หนึ่ง ไม่รวมถึงการวินิจฉัยชี้ขาดของ
องค์กรอิสระซึ่งเป็นการใช้อำนาจ
โดยตรงตามรัฐธรรมนูญของ**องค์กร
อิสระ**นั้น ๆ

พระราชกำหนด

การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

พ.ศ. 2548 (มาตรา 16)

ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือการ
กระทำตามพระราชกำหนดนี้ไม่อยู่ใน
บังคับของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครอง **และกฎหมาย
ว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง
และวิธีพิจารณาคดีปกครอง**

คำวินิจฉัยที่ 19/2558

...เมื่อคดีนี้ โจทก์ทั้งสองฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสามรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองที่เกิดจากการเข้ากระชับพื้นที่หรือสลายการชุมนุมกลุ่ม นปช. บริเวณสี่แยกราชประสงค์และบริเวณใกล้เคียงตามคำสั่งของ ศอจ. เป็นเหตุให้นาย ป. บิดาโจทก์ที่ 1 และเป็นสามีโจทก์ที่ 2 ซึ่งเข้าร่วมชุมนุม ถูกยิงจนเสียชีวิต ในขณะที่รัฐบาลประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 **ซึ่งมาตรา 16 แห่งพระราชกำหนดดังกล่าว...บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งไม่ให้ศาลปกครองมีอำนาจในการควบคุมตรวจสอบข้อกำหนดประกาศ คำสั่ง และการกระทำของเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดดังกล่าว** ซึ่งการพิจารณาว่าการกระทำตามมาตรา 16 นั้น เป็นละเมิดหรือไม่อยู่ในอำนาจศาลยุติธรรม การพิจารณาความรับผิดชอบผู้ที่กระทำละเมิดตามมาตรา 17 จึงต้องได้รับการพิจารณาโดยศาลเดียวกัน คือศาลยุติธรรม..

ปพ. มาตรา 285 วรรคสองและวรรคสาม

ในกรณีที่มีความรับผิดชอบแก่เจ้าพนักงานบังคับคดีตามวรรคหนึ่ง และเป็นเรื่องความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ การใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่...**ให้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม**

ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องอันจะต้องยึดหรืออายัด หรือไม่ขายทรัพย์สิน หรือไม่ดำเนินการบังคับคดีในกรณีอื่น หรือไม่กระทำการดังกล่าวภายในเวลาอันควรโดยจงใจหรือปราศจากความระมัดระวัง...เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้รับความเสียหาย **ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม**

พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติฯ ม. 63/13(1)

การโต้แย้งหรือการใช้สิทธิทางศาลเกี่ยวกับการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินโดยผู้อยู่ใน บังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง... ให้เสนอต่อ ศาล ดังต่อไปนี้

(1) ศาลแรงงาน ศาลภาษีอากร ศาลทรัพย์สินทาง ปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลเยาวชนและ ครอบครัว หรือศาลชำนาญพิเศษอื่น แล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับคำสั่งที่มีการบังคับทางปกครองนั้น...

คำวินิจฉัยชี้ขาดฯ ที่ 19/2545

สำหรับในคดีอาญานั้น เป็นเรื่องของขั้นตอน การดำเนินการเพื่อนำไปสู่การลงโทษผู้กระทำผิด ทางอาญา อย่างไรก็ตาม ในขั้นตอนการ ดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ คือ พนักงาน สอบสวนและพนักงานอัยการนั้น อาจจะมีการ กระทำทางปกครองปะปนอยู่ด้วย ถ้าขั้นตอนใด เป็นการกระทำที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญากำหนดให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะ⁸⁶

โดยตรง การกระทำดังกล่าวจะอยู่ในอำนาจ
การควบคุมตรวจสอบของศาลยุติธรรม แต่ถ้า
การกระทำใดที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงาน
อัยการ*กระทำนอกเหนือหรือมิได้กระทำตามที่*
กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา และเป็นการกระทำที่เข้าเกณฑ์เป็น
กรณีพิพาทตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองฯ การกระทำนั้นจะอยู่ใน
อำนาจการควบคุมตรวจสอบของศาลปกครอง